ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း(၁)နိုင်ငံတော်အခြေခံမူများ ပုဒ်မ ၇ တွင် နိုင်ငံတော်သည် စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နှင့် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်များအတွက် ပါတီစုံရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပရလေ့ရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်၍ ကိုယ်စားပြုမှုကို ကျင့်သုံးရခြင်းဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံအကျဆုံး အနှစ်သာရကလည်း လွတ်လပ်ခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းနှင့် ကိုယ်စားပြုခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။

မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦး

နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ ပုဒ်မခွဲ(က) တွင် နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခွင့်နှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)တွင် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်ကို သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒရှင်များက ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များနှင့်အညီ တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်ဟုလည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၃၆၉ ပုဒ်မခွဲ (က)တွင်လည်း နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့်ဖြစ်စေ မဆန့်ကျင်လျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့မဟုတ်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်တွင် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခွင့်နှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒရှင်များသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အား တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိခြင်းတို့သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီလူ့အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးခွင့်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်အတွက် သက်ဆိုင်ရာဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်းနှင့် နေရပ်လိပ်စာပြောင်းလဲခြင်း

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄၅ တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းရင်းသား မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသူနှင့် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားဖြစ်ပြီးသူတို့သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံသားများဖြစ်ကြသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ပုဒ်မ ၃၄၆ တွင် နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံသားပြုခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရုပ်စဲခြင်းတို့သည် ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်းဖြစ်စေရမည်ဟု သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၃၅၅ တွင်လည်း နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း မည်သည့်အရပ်ဒေသ၌မဆို ဥပဒေနှင့်အညီ အခြေစိုက်နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနက စီမံခန့်ခွဲသော ၁၉၄၉ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေးအက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေး နည်းဥပဒေများတွင် နိုင်ငံတော်တွင် ဥပဒေနှင့်အညီ အခြေစိုက်နေထိုင်ခြင်း၊ မွေးဖွားခြင်း၊ ကွယ်လွန်ခြင်း၊ နေရပ်လိပ်စာပြောင်းလဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသား ဥပဒေတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံသားပြုခြင်း၊ နိုင်ငံသားအဖြစ်မှရုပ်စဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်နှင့် နိုင်ငံသားတာဝန်

သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ ပုဒ်မခွဲ(က)တွင် ရွေးကောက်ပွဲစတင်ကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သော နိုင်ငံသား၊ ဧည့်နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)တွင် သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်သူတို့သည် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ တစ်ဦးဦးဖြစ်ရန်လိုသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံသားမဖြစ်ခြင်းကို နေထိုင်မှု၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ ပြောဆိုသည့် ဘာသာစကားတို့ကို ကြည့်၍ နိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍မရနိုင်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေနှင့်အညီသာ သတ်မှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူဖြစ်ကြောင်း စိစစ်ရန် ဥပဒေအရ တစ်ခုတည်းသော အထောက်အထားမှာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနက ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင်ထုတ်ပေးထားသော နိုင်ငံသားကတ် တစ်မျိုးမျိုး လက်ဝယ်ကိုင်ဆောင်ထားရန် လိုအပ်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ တွင် နိုင်ငံတော်အတွင်း မွေးဖွားသော နိုင်ငံသားတစ်ဦးအတွက် အသက် ၁၀ နှစ်ပြည့်သည့်နေ့မှစ၍ တစ်နှစ်အတွင်း လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ သတ်မှတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၌ သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းနှင့်အညီ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူက မှတ်ပုံတင်ရမည်ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၀ တွင် နိုင်ငံတော်ပြင်ပတွင် မွေးဖွားသောနိုင်ငံသားတစ်ဦးအတွက် ထိုသို့မွေးဖွားကြောင်းကို မွေးဖွားသည့်နေ့မှစ၍ တစ်နှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသံရုံး သို့မဟုတ် ကောင်စစ်ဝန်ရုံး သို့မဟုတ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ သတ်မှတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၌ သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းနှင့်အညီ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူက မှတ်ပုံတင်ရမည်ဟု လည်းကောင်း နိုင်ငံသားတာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်သော နိုင်ငံသားလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အခြေခံအချက်မှာ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆)ဖြစ်ပြီး လူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးအတွက် အရေးအကြီးဆုံးအချက်မှာလည်း အိမ်ထောင်စုလူဦးရေ စာရင်းပုံစံ (၆၆/၆) များ မှန်ကန်ရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားမိပါသည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် ပါဝင်ရေး

သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရရန်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူတစ်ဦးဦးဖြစ်ရမည့် အပြင် သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်သူလည်းဖြစ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး နိုင်ငံသားဖြစ်သည့်တိုင်အောင် မဲစာရင်းတွင် မပါဝင်ပါက ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရမည်မဟုတ်ပါ။ ဥပဒေနှင့်အညီ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ယခင်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မိမိနေထိုင်သော မဲဆန္ဒနယ် မဟုတ်ဘဲ အခြားသောဒေသမှလာရောက်၍ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်တွင် အမှန်တကယ်နေထိုင်သူ မဲဆန္ဒရှင်များအတွက် မှန်ကန်သော ကိုယ်စားပြုမှုကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးသည် မိမိဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင် အမည်စာရင်းပါဝင်သူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည့် သတ်မှတ်ချက်မျိုး ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်မည်ဟု ယူဆမိသည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် ပါဝင်ရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်

သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ နည်းဥပဒေများအရ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုရာတွင် ကော်မရှင်က သတ်မှတ်သော လူဦးရေစာရင်းပုံစံဇယားနှင့်အညီ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြုစုထားသည့်လူဦးရေစာရင်းနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးက ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းတို့ကို အခြေခံ၍ပြုစုရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်အတွက် နိုင်ငံသားဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံသားကတ် တစ်မျိုးမျိုး ကိုင်ဆောင်ထားရန် လိုအပ်ပြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးက သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် နေထိုင်ကြောင်း တရားဝင်ထုတ်ပေးထားသည့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) ရှိထားရန်လည်း လိုအပ်သည်။ ပုံစံ (၆၆/၆) ရှိသော နေရပ်လိပ်စာပါဝင်သည့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၏ မဲစာရင်းတွင်သာ မိမိအမည်ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ မဲစာရင်းပါရှိရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၏ မဲရုံတွင်သာ ဆန္ဒမဲပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် ဒေသတစ်ခုမှ အခြားဒေသတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့သည့် အခါတွင် မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၏ မဲစာရင်းမှ အခြားမဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၏ မဲစာရင်းသို့ အမည်ပြောင်းရွှေ့လိုလျှင် ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေးနည်းဥပဒေ ၂၆(၂)နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၇(၁) တို့အရ ထုတ်ပေးသော ပုံစံ(၁၀) သို့မဟုတ် ပုံစံ (၉၀/၁/နငသ)နှင့်အတူ လက်ရှိမဲဆန္ဒနယ်မဲစာရင်း၌ မိမိအမည်ကိုပယ်ဖျက်၍ အခြားမဲဆန္ဒနယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးရန် တောင်းဆိုလွှာ ပုံစံ (၄-က)ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်သွင်းရမည်။ ယင်းတင်ပြချက်အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်းတွေ့ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲက ခွင့်ပြု၍ ယင်းအမည်ကို မဲစာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပြီးကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်သည့် ပုံစံ(၄-ခ)ကို ထိုသူအားပေးရမည်။ ထိုသူသည် မိမိပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည့် မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင် မိမိအမည်ကို ထည့်သွင်းပေးပါရန် ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိသည့်နေရာ၏ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ(၆၆/၆)နှင့် ပုံစံ(၄-ခ)ပူးတွဲ၍ တောင်းဆိုလွှာ ပုံစံ(၃)ကို တင်သွင်းလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲက မဲစာရင်း၌ ထည့်သွင်းပေးရမည်။ ယင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာသောမဲဆန္ဒနယ်၌ ထိုသူသည် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ နည်းဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရေးအတွက် အခြေခံအကျဆုံးလိုအပ်ချက်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အထောက်အထားနှင့် နေထိုင်မှု၊ ပြောင်းဝင်မှုနှင့် ပြောင်းထွက်မှု အထောက်အထားတို့ပင်ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးခွင့်အတွက် မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်ဖြစ်စေ၊ မဲစာရင်းပါ အမည်အား တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရာတွင်ဖြစ်စေ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပေးသော နိုင်ငံသားကတ် တစ်မျိုးမျိုးရှိရမည့်အပြင် ပြောင်းဝင်ခြင်း၊ ပြောင်းထွက်ခြင်းနှင့် နေထိုင်ကြောင်း အထောက်အထားအဖြစ် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) လည်း လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း အထူးသတိပြုကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

> **❒ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရေးအတွက် အခြေခံအကျဆုံး လိုအပ်ချက်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အထောက်အထားနှင့် နေထိုင်မှု၊ ပြောင်းဝင်မှုနှင့် ပြောင်းထွက်မှု အထောက်အထားတို့ပင်ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးခွင့်အတွက် မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်ဖြစ်စေ၊ မဲစာရင်းပါ အမည်အား တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရာတွင်ဖြစ်စေ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပေးသော နိုင်ငံသားကတ် တစ်မျိုးမျိုးရှိရမည့်အပြင် ပြောင်းဝင်ခြင်း၊ ပြောင်းထွက်ခြင်းနှင့် နေထိုင်ကြောင်း အထောက်အထားအဖြစ် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) လည်း လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း အထူးသတိပြုကြရမည် ဖြစ်ပါသည်**

စာမျက်နှာ ၁၇ သို့

တာချီလိတ်မြို့နယ်တွင် စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြားထုတ်လုပ်သည့်စခန်းမှ ငွေကျပ် ၂ ဒသမ ၁၁ ဘီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်လက်နက်ခဲယမ်းများ ဖမ်းဆီးရမိ

နေပြည်တော် နိုဝင်ဘာ ၂၄

တာချီလိတ်မြို့နယ်တွင် စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ထုတ်လုပ်သည့်စခန်းမှ ငွေကျပ် ၂ ဒသမ ၁၁ ဘီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများ ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ သိရသည်။

စစ်ဆေးဖော်ထုတ်

လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သော ပူးပေါင်းအဖွဲ့သည် သတင်းအရ နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက် နံနက် ၆ နာရီတွင် ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) တာချီလိတ်မြို့နယ် လွယ်တော်ခမ်း ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ရာကုတ် ကျေးရွာအနီးရှိ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ထုတ်လုပ်သည့်စခန်းကို ဝင်ရောက်စီးနင်း ရှာဖွေရာ ကျော်စိန်၊ ကျားယော်၊ ကျကော့၊ ကျလော၊ ကျကျိုး၊ ဒါယေလ၊ အိုက်ရီ(ခ)ကျိုင်းရီနှင့် ကျယု တို့ ရှစ်ဦးအား ဒေသကာလ တန်ဖိုး ငွေကျပ် ၂ ဒသမ ၁၁ ဘီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ၂ ဒသမ ၇၃၃ သန်း စိတ်ကြွဆေးအကြေမှုန့် ၂၅၃ ကီလို၊ ဘိန်းစိမ်း ၃ ကီလို၊ ကဖင်း၂၉ ကီလို၊ AK-47 သေနတ် နှစ်လက်၊ ၎င်းကျည် ၁၀ တောင့်၊ အမ်-၂၂ သေနတ် တစ်လက်၊ ၎င်းကျည် ငါးတောင့်၊ ပွိုင့်-၂၂ သေနတ် တစ်လက်၊ ၁၂ ဗို့ ပြောင်းရှည်သေနတ် တစ်လက်၊ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ထုတ်လုပ်သည့် ဆေးပြားရိုက်စက် တစ်လုံးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ချက်အရ နိုဝင်ဘာ ၁၄ ရက် မွန်းလွဲ ၂ နာရီတွင် တာချီလိတ်မြို့နယ် လွယ်တော်ခမ်းကျေးရွာအုပ်စု ရေပူစမ်းကျေးရွာရှိ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ထုတ်လုပ်သည့် စခန်းပိုင်ရှင် ဘောဇ(ခ)ဘောစနှင့် ဂျိုးဇက် (ခ)ကဲဘာ တို့၏နေအိမ်မှ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ၄၁၃၆၀၊ စိတ်ကြွဆေးပြား ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် မွှေစက် အသေး တစ်လုံး၊ ကျကော့ ၏ နေအိမ်မှ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေး ၇၃၉၂ပြား၊ စိတ်ကြွဆေးအကြေမှုန့် ၇၀၀ ဂရမ်တို့ ထပ်မံသိမ်းဆည်းရမိခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့အား ဥပဒေအရ အရေးယူထားရှိပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်သယ်ဆောင်ရောင်းဝယ်သူများ ပိုင်ဆိုင်သည့် ငွေကြေးအကျိုးအမြတ်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းနိုင်ရေးနှင့် ကွင်းဆက်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ဆက်လက်စစ်ဆေးဖော်ထုတ်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

စာမျက်နှာ ၁၆ မှ

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံအကျဆုံးနှင့် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည့်အပြင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်မှာ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း ပြုစုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားအားလုံး ဥပဒေနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ ဥပဒေအရ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိသူများ မဲစာရင်းတွင် မပါဝင်စေရန်လည်း အထူးသတိပြုရန် လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ နိုင်ငံသား မဲဆန္ဒရှင်အနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မိမိ၏ ဥပဒေပါ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီလူ့အခွင့်အရေးကို မှန်ကန်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် မဲစာရင်းပြုစုရာတွင် မှန်ကန်ပြည့်စုံသော မဲစာရင်းဖြစ်ရန်လိုသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲစာရင်းဆိုသည်မှာ မဲဆန္ဒရှင်နှင့် သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များဖြစ်သည့် အမည်၊ ကျား/မ၊ မွေးသက္ကရာဇ်၊ နိုင်ငံသားကတ်အမှတ်၊ အဘအမည်၊ အမိအမည်၊ နေရပ်လိပ်စာတို့တွင် ကွက်လပ်ကျန်မနေစေဘဲ မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်ပြည့်စုံရန်အတွက် နိုင်ငံသားကတ်၊ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ(၆၆/၆)နှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းတို့ကို အထောက်အထားပြု၍ မှန်ကန်စွာစိစစ်ပြုစုရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးမဆုံးရှုံးစေရန် ဥပဒေနှင့်အညီ မဲပေးခွင့်ရှိသူများ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ ဥပဒေနှင့်မညီသော မဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိသူများ မဲစာရင်းတွင် မပါစေရန်လည်း အရေးကြီးသည်။ မဲမသမာမှုဖြစ်စေနိုင်သော မဲစာရင်းဖောင်းပွမှုနှင့် အချက်အလက်မှားယွင်းမှုများ မဖြစ်စေရန် အထူးသတိပြုရမည်။ ထို့ပြင်နောင်ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်အသုံးပြုနိုင်သည့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲစာရင်းဖြစ်နေစေရန်လည်း လိုအပ်သည်။ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းသည် အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေသော လူဦးရေစာရင်းကို အခြေခံရသည်ဖြစ်ရာ လူဦးရေစာရင်းနှင့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများ မှန်ကန်ရှင်သန်နေစေရေးအတွက် စာရင်းပြုစုခြင်း၊ စာရင်းများစိစစ်ခြင်း၊ စာရင်းများ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စာရင်းအချက်အလက်များ စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ကို နည်းပညာအထောက်အကူဖြင့် ပေါင်းစပ်ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းအတွက် အခြေခံရမည့် လူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရန် လိုအပ်

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးတို့က ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းများကို ရယူအခြေခံပြီး ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းသို့ ကူးပြောင်းပြုစုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခြေခံရမည့် လူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်နေမှသာ မဲစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန်ရေးအတွက် အထောက်အကူရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်နေစေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများက ဆောင်ရွက်ထားရန်လည်း လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လာမည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံသားတိုင်း မဲပေးခွင့်ရရှိရေးအတွက် အခြေခံအကျဆုံး လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းပုံစံ (၆၆/၆)များ ရရှိစေရေး၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားအားလုံး နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ် ကိုယ်စီရရှိရေး၊ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးနှင့် လူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးတို့အတွက် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနက ပန်းခင်းစီမံချက်အဆင့်ဆင့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ "လူမှုဘဝပြည့်စုံဖို့ နိုင်ငံသားကတ်ကိုင်ကြစို့" ဦးတည်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပန်းခင်းစီမံချက်ဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံသားများကလည်း မိမိတို့၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံသားတာဝန် အလို့ငှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆)များတွင် ကွယ်လွန်ပြီးသူများ အမည်အား ပယ်ဖျက်ရန်နှင့် နိုင်ငံသားကတ်ရရှိပြီးသူများ၏ ကတ်အမှတ်များ ဖြည့်သွင်းပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ မွေးဖွားလူဦးရေ စာရင်းတိုးခြင်း၊ ကွယ်လွန်စာရင်းလျှော့ခြင်း၊ ပြောင်းဝင်ခြင်းနှင့် ပြောင်းထွက်ခြင်းစသည့် လူဦးရေအတိုး/အလျှော့စာရင်းများကိုလည်း စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေရမည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းရရှိရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်လျက်ရှိ

ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကလည်း မည်သည့်အချိန်ကာလအတွက်မဆို ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးနိုင်ရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) စာရင်းများကို အခြေခံထားသည့် အခြေခံမဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် မြေပြင်လူဦးရေစာရင်းဖြင့် တိုက်ဆိုင်စိစစ်ခြင်းကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ကော်မရှင်ရုံးတွင် ပင်မဆာဗာတစ်ခုတည်ဆောက်ပြီး နည်းပညာအသုံးပြုဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကလည်း လိုအပ်သည်များ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

နိုင်ငံသားကတ်နှင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးအတွက် မြေပြင်ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်

၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်က ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲစာရင်းပြုစုရေးဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကို နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး စိုးဝင်း တက်ရောက်ပြီး ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးသိန်းစိုး၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးမြင့်ကြိုင်နှင့် ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်၊ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် ဦးအောင်လွင်ဦး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါက်တာဇော်မြင့်၊ ဦးအောင်ထွန်းခိုင်နှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များလည်း ဗီဒီယိုကွန်ဖရင့်စနစ်ဖြင့် တက်ရောက်ကြသည်။ အစည်းအဝေးတွင် မဲစာရင်းများမှန်ကန်စေရန်အတွက် ပထမအဆင့် နိုင်-၄ နှင့် ပတ်သက်သည့် စာရင်းဇယားများ အတိအကျဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်များကို ကွန်ပျူတာစနစ်ဖြင့် စိစစ်ပြီးနောက် ပုံစံ (၆၆/၆)ကို Software နည်းပညာဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်နှင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းပါ အမှားအယွင်းများကို တတိယအဆင့်အဖြစ် မြေပြင်တွင် စိစစ်ပြီး စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် စစ်ဆေးပြင်ဆင်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ ဦးစီး၍ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကွန်ပျူတာပညာရှင်များ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များအပြင် လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ အမြန်ဆုံး မြေပြင်စာရင်းကောက်ယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လူဦးရေစာရင်းများ တိကျမှန်ကန်စွာ စာရင်းကောက်ယူနိုင်မှသာ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်မည့် လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီး အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် မဲစာရင်းများ အမှန်တကယ်ပြုစုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက် ချမှတ်ပေးခဲ့သည်ဖြစ်ရာ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစိစစ်ရေးအဖွဲ့များ လာရောက်ဆောင်ရွက်ချိန်တွင် ကာယကံရှင်နိုင်ငံသားများနှင့် သက်ဆိုင်ရာအိမ်ထောင်စုများကလည်း မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များနှင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းပါ အချက်အလက်များ မှန်ကန်စွာ စိစစ်မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး၊ နိုင်ငံသားတာဝန်တို့နှင့် လျော်ညီစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် နိုင်ငံသားမဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ဆန္ဒပြုတိုက်တွန်းဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံအကျဆုံးနှင့် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည့်အပြင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်မှာ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားအားလုံး ဥပဒေနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ ဥပဒေအရ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိသူများ မဲစာရင်းတွင်မပါဝင်စေရန်လည်း အထူးသတိပြုရန်လိုအပ်